

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Yhteiskuntahistorian laitos	
Tekijä-Författare-Author Limnell, Jarno			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Reservin kertausharjoitukset välirauhan aikana			
Oppiaine-Läroämne-Subject Poliittinen historia			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2005-11-07	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 130
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Tutkimuskohteena on välirauhan aikana, 13.3.1940-25.6.1941, toteutetut kertausharjoitukset. Tutkimuksen tavoitteena on selvittää mitkä tekijät olivat vaikuttamassa puolustusvoimien reservin kertausharjoitusten käynnistymiseen välirauhan aikana, mikä oli kertausharjoitusten koulutuksen sisältö, minkälaisia kokemuksia kertausharjoituksista saatiin ja miten yhteiskunnallinen ilmapiiri vaikutti kertausharjoitusten toteutumiseen? Lisäksi tutkimukseen on koottu järjestettyjen jalkaväen ja tykistön kertausharjoitusten koonnot koulutusaikoinen, -paikkoineen, -joukkoineen sekä -vahvuuksineen.</p> <p>Toteutetut maavoimien kokoonpanouudistukset uusine joukkotyyppeineen sekä uudet aseet ja taisteluvälineet edellyttivät välirauhan aikana reservin uudelleen kouluttamista. Kertausharjoitukset käynnistyivät puolustusvoimien mittavien uudelleenjärjestelyiden takia kuitenkin vasta tammikuussa 1941. Tykistö- ja panssarintorjuntajoukkojen kertausharjoittaminen koettiin tärkeimmäksi ja kiireellisimmäksi reservin koulutustehtäväksi. Kolmannen kiireellisen ryhmän muodostivat linnoitusjoukot, jotka oli suunniteltu itärajalle Salpa-aseman puolustukseen. Koulutuksen sisällössä painottuivat talvisodasta saadut kokemukset ja uuden kaluston taistelukäyttö sekä kertausharjoitusten valmiudelliset näkökohdat.</p> <p>Kevään 1941 aikana kertausharjoitukset laajenivat myös muihin yksiköihin. Laajemmat rajajoukkojen kertausharjoitukset käynnistyivät helmikuussa ja kranaatinheitinyksiköiden kertausharjoitukset huhtikuussa. Erilliset kertausharjoituskurssit käynnistyivät pääosin kesäkuun alussa. Uusi sota keskeytti kertausharjoitukset kuitenkin jo 16.6., vaiheessa, jossa kiireellisimmät koulutustehtävät oli ennätetty täyttää.</p> <p>Välirauhan ajan reservin kertausharjoituksia ilmensi osaltaan koulutuksellinen kiire ja lyhytaikaisuus sekä harjoitusten toteuttaminen siten, etteivät ne herättäisi liiaksi yleistä huomiota. Kertausharjoituskertomuksista ilmenee, kuinka tarpeellisia ja hyödyllisiä lyhyetkin harjoitukset olivat. Kertausharjoitukset välirauhan aikana liittyivät Suomen puolustusvalmiuden kehittämiseen ja sen osoittamiseen. Sotilaallisen turvallisuuden kasvaessa oli harjoitettavalla ulkopoliittikalla entistä vahvempi tuki takanaan. Jatkuva puolustusvalmiuden ylläpitäminen toimi puolestaan keskeisenä osana Suomen uskottavaa sisä- ja ulkopoliittista toimintalinjaa. Yhteiskunnassa saatettiin suhtautua luottavaisemmin tulevaisuuteen.</p> <p>Puolustusvoimien toiminnan tarkastelu välirauhan aikana ilmentää sotahistorian ja poliittisen historian kytkeytymisen toisiinsa. Välirauhan aikana puolustusvoimien vahvuutta, rakennetta, varustusta ja koulutusta koskevat ratkaisut perustuivat vahvasti poliittisen tilanteen ja sen todennäköisen kehityksen arviointiin. Tilanteessa jouduttiin ottamaan huomioon sekä sisä- että ulkopoliittiset näkökohdat. Poliittiset tavoitteet ja arviot vaikuttivat sotatoimien sekä puolustusvoimien koulutuksen suunnitteluun ja toteutukseen.</p> <p>Tutkimusmenetelmänä on käytetty selittävää ja kuvailevaa asiakirjatutkimusta ja tutkimusongelmaa on pyritty selvittämään vastaamalla asetettuihin tutkimuskysymyksiin. Tutkimusongelmaa tarkastellaan koulutuksen sisällön ja valmiuden näkökulmasta.</p> <p>Tutkimuksen keskeiset yleistyksiset ja johtopäätökset on muodostettu tutkimalla puolustusvoimien muutosreformia, Puolustusvoimien pääesikunnan ja Kotijoukkojen esikunnan kertausharjoitusmietintöjä sekä toimeenpanokäsikirjoja, jalkaväen ja tykistön kertausharjoitusten toimeenpanokäsikirjoja, reserviläisten koulutuksesta annettuja yleisiä ja aselajikohtaisia käsikirjoja ja koulutusohjeita, sekä joukkojen ja esikuntien koulutus suunnitelmia. Kertausharjoituskertomuksia tutkimalla on selvitetty miten niiden koulutus toteutettiin ja minkälaisia kokemuksia harjoituksista saatiin. Lisäksi välirauhan ajan poliittisen historian tutkimuskirjallisuutta on tutkimuksessa hyödynnetty laajasti. Alkuperäislähteet pohjautuvat pääosin Sota-arkistossa säilytettävään arkistomateriaaliin.</p>			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords kertausharjoitukset välirauha reserviläiset puolustusvoimat - sotilaskoulutus - 1940-luku jalkaväki - koulutus tykistö - koulutus			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			